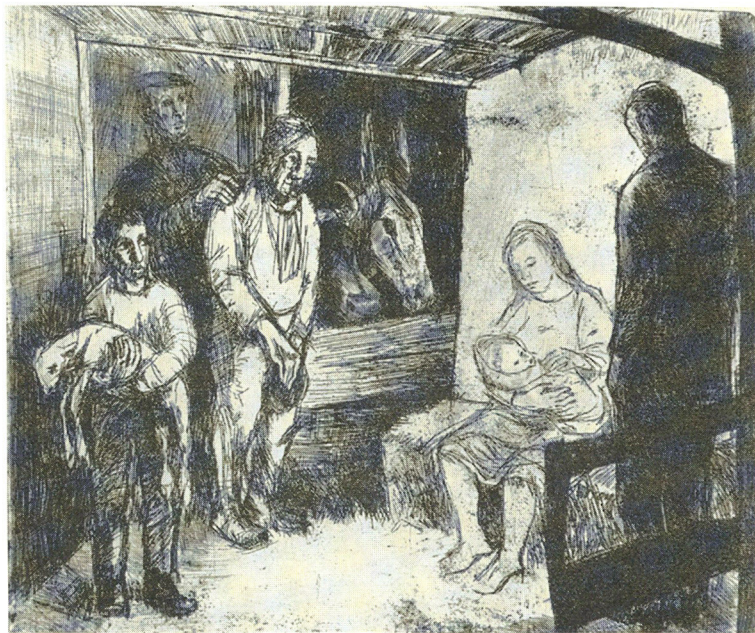

HET KUNSTWERK VAN DE MAAND

Het afgebeelde kunstwerk is gedurende de maand december geëxposeerd in de afdeling „Kunst na 1850“, Maliebaan 42. (Buslijnen 3 en 11, halte Nachtegaalstraat hoek Maliebaan).

Als er gesproken wordt over Kerstmis in de beeldende kunst, worden de gedachten onwillekeurig getrokken naar een of ander schilderij of beeldhouwwerk uit de middeleeuwen, die wel de periode van de religieuze kunst, van de vroomheid bij uitstek worden genoemd. De 17e eeuw komt op het tweede plan, en maar zelden zal men aan de kunst van onze eigen tijd denken.

Toch zijn er hedendaagse, levende kunstenaars, die de „Geboorte van Christus” aandurven. Een zekere durf is nodig: het is een delicaat thema, in de beeldende kunst zo dikwijls herhaald, dat het heel moeilijk wordt om dit op zichzelf zeer eenvoudige verhaal in een naar de eisen van onze tijd persoonlijke stijl en originele vorm te brengen.

Die persoonlijkheid ligt niet in het vinden van een nieuwe compositievorm of inventieve details, maar in de persoonlijke ervaring met het Kerstgeheim, die een kunstenaar in zijn diepste wezen ondergaat en die hij in een plastische vorm uitdrukt. Dat eigen contact zal naarmate het dieper en overtuigender is, een meer ontroerend en persoonlijk kunstwerk voortbrengen, zelfs wanneer de vorm niet in alle opzichten „nieuw” genoemd kan worden.

We moeten (leren) zien hoe een kunstenaar het Kerstgebeuren beleeft. Die beleving hangt op haar beurt af van zijn instelling, en dit des te meer als het gaat over een religieus onderwerp. De jonge kunstenaar Adolphe Schlüter, heeft zelf het Kerstwonder bijgewoond, niet de historische gebeurtenis van zoveel eeuwen geleden, maar de herhaling, die zich in de eenvoud van zijn hart afspeelt. De kunstenaar ziet het Kind „vandaag” geboren worden. Maria is een doodsimpele arbeidersvrouw; haar man was timmerman. Zij houdt het kind op haar schoot en dekt het warm toe, met een eeuwig-menselijk moedergebaar. Rechts voor een hekje staat, op de rug gezien, de vader, een lange magere man, er schroomvallig bij. Links zijn net drie herders door de halfopen deur binnengetrepen. De oudste staat vooraan, ontroerd en verlegen, de handen onwennig samenvouwend. Achter hem komt meer in het duister zijn maat, die van verbazing vergeet zijn pet af te zetten en enigszins geschrokken steun zoekt bij de oudere man. Het jongetje, dat een tegenspartelend schaapje tegen zich aan knelt, weet niet wat hij ervan denken moet: hij staat voor een probleem, dat hem te boven gaat. Hij kijkt schuw naar de man en de vrouw, en vooral naar het Kind, van waaruit een zacht licht straalt, dat geheimzinnig de figuren omgeeft, en samen met de contouren van de stal, de os en de ezel op de achtergrond laat uitkomen. Door de gehele voorstelling tot haar essentiële delen te beperken, door het spel van het licht en de schikking der figuren, door de eenvoud der personages zelf, elk met zijn eigen reactie, heeft de kunstenaar het middel gevonden om ons zijn beleving van het Kerstwonder op een directe wijze mede te delen. De herders begrijpen het wonder niet, maar aanvaarden en geloven deemoedig dat, wat hun ogen zien, toch de Koning is wiens geboorte hun door de engelen werd verkondigd. Dat zien en voelen wij met de kunstenaar mee, ontroerd, aangetrokken en toch op een eerbiedige afstand, zoals de herders van Schlüter het doen.